

DÜZCE HUZUREVİ MÜDÜRLÜĞÜ ÇEVRE DÜZENLEME PROJESİ VE TASARIM SÜRECİ¹

LANDSCAPE PROJECT AND DESIGN PROCESS OF DUZCE NURSING HOME MANAGEMENT

Elif KUTAY KARAÇOR¹, Sinem ÖZDEDE²

¹ *Düzce Üniversitesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Düzce / Türkiye*

² *Düzce Üniversitesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Düzce / Türkiye*

Öz: Türkiye nüfusunun hızla yaşlanıyor olması gelecekte yaşlı nüfusun ihtiyaçlarının da artacağını göstermektedir. Özellikle kentsel alanda yaşlı bakım hizmetlerinin sağlanacağı huzurevleri ve huzurevlerinin dış mekanları yaşlıların yaşam kalitesini yükseltmek açısından oldukça önem taşımaktadır. Bu kapsamda, özellikle peyzaj mimarları dış mekan tasarımına yönelik öneri geliştirirken yaşlıların fiziksel, zihinsel ve sosyal ihtiyaçları ile bireysel farklılıklarını da dikkate almaları gerekmektedir. Bu çalışmada Düzce Valiliği Huzurevi Müdürlüğü'nün çevre düzenleme projesinin tasarım kriterleri ve süreci hakkında bilgi verilmiş ve daha sonra yapılacak projeler için yol göstermek hedeflenmiştir. Huzurevi çevre düzenleme projesi için geliştirilen başlıca kullanımlar arasında; otopark, süs havuzu, teras, çok amaçlı sert zemin, çok amaçlı çim alan, sebze tarhları ve sebze tarhları için bir depo bulunmaktadır. Araştırma yöntemi olarak tanımlayıcı örnek alan çalışmasına başvurulmuş ve sonuç olarak projenin kısıtları belirtilmiş ve çeşitli öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Huzurevi, Düzce, Peyzaj Projesi, Yaşlılık

Abstract: Rapid aging of Turkey's population demonstrate the needs of the elderly population will increase in the future. Nursing homes and their environments where provide nursing services especially in urban areas are important in terms of increased life quality of the elderly. In this scope, especially landscape architects should consider both physical, mental and social needs and individual differences of the elderly when design for outdoor spaces. In this study, detail information has been given about design criteria and process of landscape project of Duzce Governorship Nursing Home Management, therefore contributing to further projects is aimed. Mainly usages for landscape project of nursing home are; car parking area, pond, wooden deck, hardspaces, lawn, vegetable beds and garden storage. Descriptive case study was applied as a research method, consequently constraints of the project were specified and various suggestions were developed.

Key Words: Nursing Home, Duzce, Landscape Project, Elderly

Doi: 10.17365/TMD.2016716509

(1) *Sorumlu Yazar: Elif Kutay KARAÇOR, Düzce Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü Düzce / Türkiye elif_kutay@hotmail.com Geliş Tarihi / Received: 29.12.2015 Kabul Tarihi/ Accepted: 11.03.2016 Makalenin Türü: Type of article (Araştırma – Uygulama / Research -Application) Çıkar Çatışması / Conflict of Interest: Yok / None "Etik Kurul Raporu Yok – None of Ethics Committee"*

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2016 Sayı: 07 Kış İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2016 Issue: 07 Winter Spring

ID:102 K:153

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015 / GE - 17595)

1. GİRİŞ

Yaşlılık, doğumla birlikte başlayan evrensel ve normal bir süreç olup (Carstens, 1993), fiziksel, zihinsel ve psikolojik değişimlere neden olmaktadır. Bu değişimler, yaşlı insanların çevrelerine erişim ve çeşitli eşyaları kullanma yeteneklerini etkileyen duyma, görme, hareket etme ve hafızada tutma gibi yeteneklerinde çeşitli boyutlardaki kayıpları içermektedir (Burton ve Mitchell, 2006). Özellikle gelişmiş ülkelerdeki nüfusun önemli bir kısmının yaşlılardan oluşması, yaşlı bakım hizmetleri ve bakım evleri konusunda sosyal hizmetlere verilen önemi artırmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu demografik indikatörlerine ait güncel verilere göre Türkiye hızla yaşlanmakta olan ülkeler arasındadır (TUİK, 2013). Buna göre 2012 yılında 65 yaş ve üzeri nüfus 5.7 milyon olup toplam nüfusun %7.5'ünü temsil ederken, 2023 yılında bu oran 8.6 milyona ulaşacak ve toplam nüfusun %10.2'si bu grupta yer alacaktır. Bu nedenle artan yaşlı nüfus için geliştirilen bakım hizmetleri ve bu hizmetlerin verileceği mekanların tasarımı da oldukça önemlidir. Yaşlı insanlara yönelik tasarım yapabilmek için, yaşlanma sürecini, yaşlı insanların algılarını, yorumlamalarını ve çevreleri ile olan ilişkilerini anlamak ve yaşadığımız toplumda yaşlanmanın anlamını bilmek gerekmektedir (Carstens, 1993).

1.1. Yaşlılar İçin Dış Mekan Tasarımı

Yaşlı insanların dış mekanları deneyimlemeleri ve hareket etmeleri için gerekli olan arzu ve istekleri diğer insanlardan farklı değildir. Yaşlı insanlar için

dış mekanları bilmek çeşitlilik göstermektedir ve bu bilgi çevresel engeller ile kamusal mekanın kullanılabilirliğini, mekanın tasarım ilke ve süreçlerini kapsamaktadır (Bengtsson ve Carlsson, 2006). Özellikle yaşlı bakım evleri ve huzurevlerinin dış mekanlarının tasarımı ve Alzheimer hastalığı arasındaki ilişkiyi sorgulayan ve hortikültürün bir tedavi aracı olarak nasıl kullanılması gerektiğini sorgulayan çeşitli çalışmalar bulunmaktadır (Beckwith ve Gilster, 1997; Zeisel, 2007; Hernandez, 2007; Rappe ve Topo, 2007). Daha önce yapılan çalışmalara göre iyi tasarlanmış dış mekanlar, insanlar tarafından daha çok ve daha uzun süre ziyaret edilmektedir. Bu durum, yaşlı insanların dış mekan kullanımında da geçerli olup (Bengtsson ve Carlsson, 2006), çeşitli tasarım kriterlerinin sağlanmasını gerektirmektedir. Konfor, güvenlik, kolay erişim ve aktivitelerin varlığı yaşlıların dış mekan kullanımında oldukça etkili kriterler olarak tanımlanmaktadır (Carstens, 1997). Erişilebilir mekanların tasarımı için çalışan “Sensory Trust” kuruluşu dikkate alınması gereken temel özellikleri şu şekilde açıklamıştır (Anonim, 2015).

Hareketlilik: Daha yavaş yürüme, güç kaybı, baston yada tekerlekli sandalye gibi araçlara ihtiyaç duyma, yaşlılıkta hareketliliğin değişimine bağlı olarak ortaya çıkan durumlardır. Basamak ve rampaların aşırı derecede pürüzlü yada kaygan yüzeylere sahip olması hareketliliği zorlaştırabileceği gibi, kullanıcılarının mekandan zevk almasını da azaltabilecektir. Özellikle hareket alanlarında, eğimin azaltılarak yüzeylerin iyileştirilmesi ile

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2016 Sayı: 07 Kış İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2016 Issue: 07 Winter Spring

ID:102 K:153

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015 / GE - 17595)

rampa ve basamak alternatiflerinin bir arada sunulması hareketi kolaylaştırıcı tedbirler olarak düşünülmektedir.

Erişim: Birçok insan için, yaşla birlikte fiziksel erişim zorlaşmaktadır. Özellikle de baş yüksekliğinin üzerine ve yer düzeyine doğru erişimlerin daha zor olduğu göz önünde bulundurularak, bitkilendirmeye ve diğer tasarım elemanlarını pozisyonuna dikkat edilmeli ve kullanımlar erişilebilir yüksekliklerde konumlandırılmalıdır.

Görsel Kayıplar: Yaşla birlikte, görme algısında çeşitli kayıplar ortaya çıkmaktadır. Özellikle koyu renklerin algılanması zayıflamakta, sarı, kırmızı ve turuncu gibi sıcak renkler koyu mavi ve yeşil gibi soğuk renklerden daha kolay algılanmaktadır. Derinlik algısındaki azalma yer düzeyindeki değişimleri görmeyi zorlaştırmaktadır. Gözler, ışıdamaya karşı hassasiyet kazanmakta ve yansıyan / parlak yüzeyleri algılamak zorlaşmakta ve hatta rahatsızlık vermektedir. Basamak yüzeylerindeki değişimler, basamak kenarlarında zıtlık oluşturacak şekilde verilmeli, sert yüzeyler ve mobilyalar yansıtıcı olmayan malzemelerden seçilmelidir.

İklimsel Hassasiyet: Genellikle yaşlı insanlar, sıcaklıklardaki ani değişimlere ve aşırı hava sıcaklıklarına karşı daha duyarlıdır. Yeterli sayı ve kalitede gölge alanlar ve soğuk rüzgarlara karşı korunaklı açık hava ünitelerinin bulunması gerekmektedir. Dış mekanların daha çok pasif kullanımlar için tercih edileceği göz önüne alınarak

oturma yerleri bu korunaklı ve gölgeli alanlar ile birlikte düşünülmelidir.

Hafıza Kaybı: Yaşlılıkla birlikte görülen bir diğer durum hafıza kaybıdır. Bir alanın tasarımı yapılırken insanların güvende ve rahat hissetmesi dikkate alınmalı ve kaybolma hissine yol açmamak için karmaşık tasarımlar oluşturulmamalıdır.

Güven Azalması: Bu durum, yaşlı insanların dış mekanları daha az kullanmalarındaki en büyük neden olarak kabul edilmektedir. Yaş ile birlikte, insanlar kendilerini daha çaresiz hissedebilirler ve daha önceden kendilerine çok basit yada kolay gelen durum ve nesnelere bir anda kaygı nedeni haline dönüşebilirler; ulaşım ve bir yere varma, kiminle gidilecek olması, bir yerin etrafında dolaşmak, doğru ekipmanlara sahip olmak, vb. durumlar bu kaygıları taşımaktadır. Bu kaygıların iyi bir bilgilendirme ile giderildiği ve kullanımların teşvik edildiği bir çevrede insanların güvenleri de artırılmış olur.

1.2. Yeşil Alanların Yaşlılar Üzerindeki Etkisi

Yüzlerce yıldır doğa ve doğal yaşamın tedavi edici özelliği insanlar tarafından kullanılmaktadır. Ayrıca, çeşitli araştırmalar, doğal çevre ile iletişim halinde bulunmanın sağlık üzerinde olumlu etkiye sahip olduğunu ortaya koymuştur, ancak özel olarak yaşlı insanlar üzerinde yapılmış olan çok az deneysel çalışma bulunmaktadır. Peyzaj ve hortikültür üzerine çalışan uzmanlar, bahçe işleri ile ilgilenmenin yaşlılar üzerindeki tedavi edici sonucunu gözlemlemişlerdir (Rodiek, 2002). Yaşlı

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2016 Sayı: 07 Kış İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2016 Issue: 07 Winter Spring

ID:102 K:153

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015 / GE - 17595)

insanların doğal çevreyi ve yeşil alanları deneyimlemelerinin fiziksel, psikolojik ve sosyolojik düzeyde önemli faydalar sağladığı çeşitli bilim adamları tarafından ortaya konulmaktadır. Fiziksel düzeyde kan basıncını düşürdüğü (Orsega-Smith vd., 2004), stres düzeyini azalttığı (Ulrich, 1983), kardiyovasküler hastalıklara, tip 2 diyabete ve kansere karşı önleyici olduğu (Sugiyama vd., 2009) ve yeşil alanlara yakın yaşamının insan ömrünü ortalama 5 yıl daha uzattığı (Takano vd., 2002) belirlenmiştir. Psikolojik düzeyde zihinsel sağlığa katkı sağladığı, depresyon ve anksiyeteyi önlediği, bilişsel fonksiyonu koruduğu, demans riskini azalttığı ve Alzheimer hastalarına iyi geldiği öne sürülmüştür (Teri vd., 2003; Larson vd., 2006; Sugiyama vd., 2009). Sosyolojik düzeyde ise yeşil alanları deneyimlemenin, diğer insanlarla etkileşim kurmayı kolaylaştırmasından dolayı zihinsel ve ruhsal yapıya olumlu katkı sağlayacağı öngörülmektedir (Pleson vd., 2014). Bedimo-Rung vd. (2005) park ve yeşil alanların insanların sosyal bağlarını geliştirmedeki rolüne değinmiş, Maas vd. (2009) ise, yaşadıkları çevrede yeşil alan bulunan insanların daha az yalnızlık hissettiğini ve sosyal desteğe daha az ihtiyaç duyduğunu belirtmişlerdir. Yaşlılıkla birlikte sağlık problemlerinin başlaması ve hareket kısıtlılığının

artması yaşlı insanların rekreasyon ihtiyaçlarını daha çok yaşam alanlarının çevresinde geçirmesine yol açmaktadır (Kemperman ve Timmermans, 2014). Bu nedenle yaşam alanlarında veya yaşam alanlarına erişilebilir mesafede düzenlenecek olan yeşil alanların komşular ve aile ile geçirilecek boş zamanlar açısından önemi oldukça fazladır. Home vd. (2012) de yaptıkları çalışmada yaşlı insanların yeşil alanları ziyaret etmesinde öncelikli nedenlerinin sosyal iletişim kurma ihtiyacı olduğunu belirtmiştir.

2. MATERYAL ve YÖNTEM

Düzce Huzurevi Müdürlüğü, Düzce İlının merkeze bağlı Güzelbahçe mahallesinde 2014 yılında Düzce Valiliği tarafından hizmete açılmıştır. Huzurevi toplamda 14665 m² alan büyüklüğünde olup, bu alan içerisinde 2600 m² taban alanına sahip 3 adet bağımsız huzurevi binası bulunmaktadır (Şekil 1). Ortalama 2 kişiyi barındırabilecek büyüklükteki dairelerden oluşan huzurevinin toplam kapasitesi 47 kişi olarak belirlenmiştir. Huzurevi sakinlerinin ikamet edeceği daireler ile birlikte bina içerisinde huzurevi müdürlüğü bünyesinde çalışacak olan görevliler için de çalışma odaları ve hizmet ofisleri bulunmaktadır (Anonim, 2014).

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2016 Sayı: 07 Kış İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2016 Issue: 07 Winter Spring

ID:102 K:153

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015 / GE - 17595)

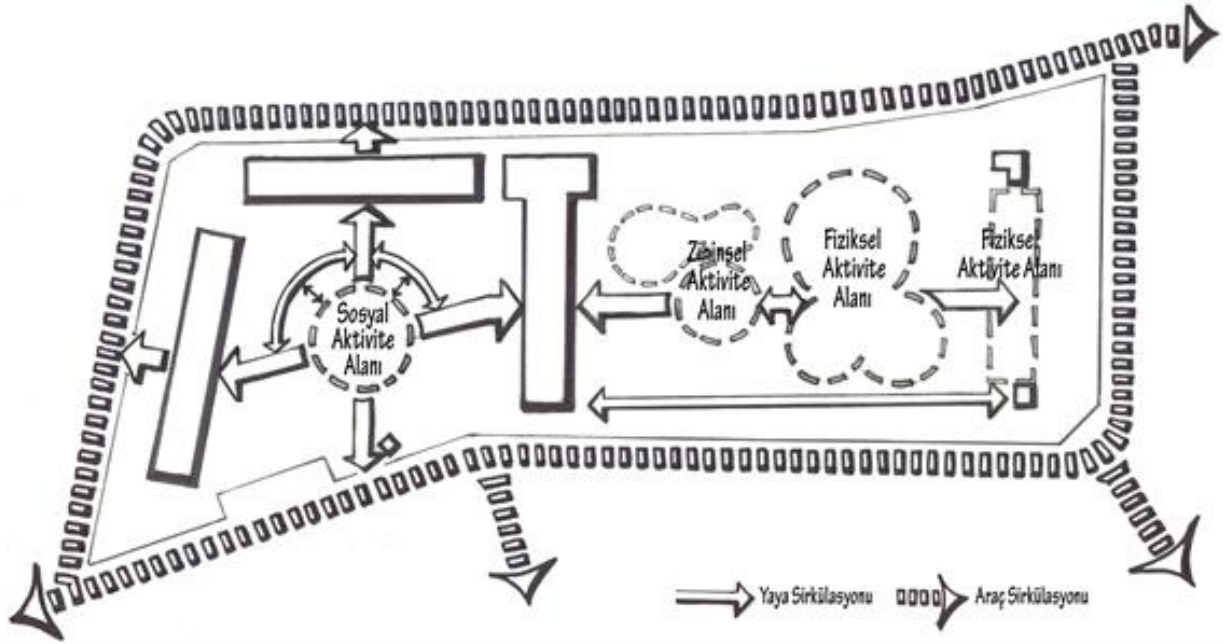
Şekil 1. Alanı Düzce Huzurevi Müdürlüğü Proje Alanı

Bu çalışmada araştırma yöntemi olarak tanımlayıcı (deskriptif) yöntem seçilmiş ve bu kapsamda Düzce Huzurevi Müdürlüğü için hazırlanmış olan çevre düzenleme projesi sunulmuştur. Tanımlayıcı çalışmalarda “nedir” sorusuna cevap arandığı için gelecekteki çalışmalara yol göstermek ve oluşturulacak hipotezlere katkı sağlamak amaçlanmıştır (Deming ve Swaffield, 2011). Öncelikle literatür taraması yapılarak yaşlıların dış mekan kullanımları, dış mekan kullanımının yaşam kalitelerine yaptığı katkı ve yaşlılar için dış mekan tasarımı konuları ile ilgili olarak elde edilen informal bilgiler doğrultusunda ihtiyaç listesi oluşturulmuş ve Düzce Huzurevi Müdürlüğü’nün de projeden beklenti ve talepleri dikkate alınarak proje geliştirilmiştir.

Sonrasında ise örnek çalışmanın tasarım ilkeleri belirtilerek çeşitli öneriler geliştirilmiştir. Ayrıca, projenin tasarım sürecinde Sağlık ve Kelkit (2014), Atabeyoğlu (2014), Yılmaz ve Yılmaz (1999), Carstens (1997) ve Reid (2002)’in çalışmalarından da yararlanılmıştır.

3. DIŞ MEKANA YÖNELİK GELİŞTİRİLEN TASARIM İLKELERİ

Sadece bağımsız hareket etme yeteneğine sahip olan yaşlıların ikamet edeceği huzurevi çevre düzenleme projesi için literatürdeki öneriler dikkate alınmış ve fiziksel, sosyal ve zihinsel aktivitelere yönelik mekanlar oluşturulmuştur (Şekil 2).

Şekil 2. Huzurevi Projesi Alansal İşlev Diyagramı

İhtiyaç listesi kapsamında istenilen kullanımlar, otopark, süs havuzu, teras, çok amaçlı sert zemin, çok amaçlı çim alan, sebze tarhları ve sebze tarhları için bir depo olarak belirlenmiştir. Canlılığın ve aktivitenin sağlanabilmesi için huzurevi girişi ile bina arasında bir sert zemin oluşturulmuş ve çeşitli kullanımların bu alan üzerinde yer alması planlanmıştır. Bitkilendirme yaparken özellikle kış rüzgarlarının kesilmesi ve yaz rüzgarlarının daha etkili olmasına yönelik bitkisel tasarım yapılmış, böylece özellikle mevsim geçişlerinde fiziksel rahatsızlıkların önüne geçmek ve açık alanların etkin bir şekilde kullanımını sağlamak hedeflenmiştir. Huzurevi için düşünülen başlıca bitki türleri; *Aesculus x carnea*, *Salix babylonica*, *Prunus cerasifera*, *Acer palmatum* “Dissectum

Atropurpureum”, *Picea pungens*, *Thuja occidentalis*, *Acer negundo*, *Abies bornmuelleriana*, *Malus floribunda*, *Alnus glutinosa*, *Ligustrum ovalifolium*, *Punica granatum*, *Spiraea x vanhouttei* ve *Iris spp.* olarak belirlenmiştir. Hareketli bahçe mobilyaları önerilerek de gün içerisinde gölge ve güneş ışığı konumuna göre yer seçiminin sağlanması hedeflenmiştir. Farklı uzunlukta ve farklı döşeme malzemeleri içeren yürüyüş yolları tasarlanarak fiziksel beceriyi geliştirmek ve buna bağlı olarak yaşlılıkla birlikte fiziksel yeterliliğin azalması sonucunda ortaya çıkan özgüven kaybını azaltmak amaçlanmıştır. Yaşlı insanların farklı sosyo-kültürel gruplardan geldiği göz önünde bulundurulmuş ve yürüyüş yapmaktan, sebze-meyve yetiştiriciliğine kadar rekreasyon

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2016 Sayı: 07 Kış İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2016 Issue: 07 Winter Spring

ID:102 K:153

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015 / GE - 17595)

aktiviteleri çeşitlendirilmiştir. Hareket kolaylığı sağladığı ve daha kolay algılandığı için formal ağırlıklı ve lineer bir tasarım dili kullanılmıştır. Sosyalleşme mekanları oluşturulurken samimiyet kadar mahremiyet ihtiyacı da dikkate alınmış ve farklı düzeyde kişisel mekan ve proksimite olanğı sağlayan mekanlar oluşturulmuştur. Farklı büyüklükte mekanlar oluşturularak alternatif mekan ihtiyacı giderilmeye çalışılmış ve böylece farklı aktivitelere de olanak sağlanmıştır. İç mekanlardan açık alanlara geçişte kullanılan girişler ve bağlantı noktalarında, düşme ve yaralanmaların önüne geçmek için %8'i aşmayacak rampa çözümlenmeleri yapılmış ve böylece özellikle tekerlekli sandalye kullanan yaşlılar için erişim ve hareket kolaylığı sağlanmıştır. Yaşlıların yeşil alanları güvenli bir şekilde kullanımını kontrol etmek adına, iç mekanlardan dış mekanların görülebilirliğine dikkat

edilmiş ve bu nedenle kullanımların etrafında genellikle alttan dallanmayan ağaçlara yer verilmiştir. Carstens (1997), U şekilli plan görünüşe sahip olan binaların orta yerlerinde oluşturulacak aktivite alanları ile fiziksel ve psikolojik korunma ihtiyacının sağlanacağını belirtmiştir. Bu kapsamda, huzurevinin çevre düzenleme projesinde de bu yaklaşım dikkate alınmıştır. Ana binanın girişinde oluşturulan dairesel çok amaçlı sert zemin ile hem sosyal etkinlikler için bir sahne, hem de görsel iletişim ve seyir ihtiyacının karşılanacağı geniş bir mekan oluşturmak amaçlanmıştır. Bu alanın ana bina girişine yakın konumlanması, huzurevi sakinlerinin binaya ihtiyaç duymaları halinde kolayca erişmelerini sağlayacaktır. Ayrıca, yön bulma ve oryantasyonun sağlanması için mekanlar arasında hiyerarşinin bulunmasına dikkat edilmeye çalışılmıştır (Şekil 3).

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2016 Sayı: 07 Kış İlkbahar
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
January / February / March / April 2016 Issue: 07 Winter Spring
ID:102 K:153

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015 / GE - 17595)

Şekil 3. Düzce Huzurevi Müdürlüğü Çevre Düzenleme Projesi

4. SONUÇ

Düzce Huzurevi Müdürlüğü çevre düzenleme projesi kapsamında ortaya çıkan bu çalışma neticesinde Türkiye’de hızla yaşanmakta olan nüfusun yaşam ve rekreasyon alanlarına yönelik estetik ve işlevsel çözümlerin üretilmesine katkı sağlanacağı düşünülmektedir. Uluslararası çalışmalarda yaşlılar için çevresel tasarım konusunun güncelliği ve birçok araştırmacı tarafından ele alındığı görülmektedir. İleride yapılacak ulusal düzeydeki çalışmalarda da özellikle bu konu ile ilgilenilmesi toplumsal bir gerçekliğin de çözümüne katkı sağlayacaktır. Bununla birlikte,

özellikle kamu kaynaklarının kısıtlı kullanımına bağlı olarak projelerde geliştirilen öneriler fiziksel uygulamalarda aynen görülememektedir. Bu çalışma kapsamında da dikkate alınan tüm tasarım ilkeleri ile birlikte kullanımların belirlenmesi, doğal ve yapay peyzaj elemanlarının seçilmesi gibi konularda ekonomik nedenlere bağlı olarak kısıtlama yapılmış ve bu nedenle çok fazla alternatif geliştirilememiştir.

5. TEŞEKKÜR

Bu çalışma Düzce Valiliği’nden gelen yazı kapsamında Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanlığı’nın

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2016 Sayı: 07 Kış İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2016 Issue: 07 Winter Spring

ID:102 K:153

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015 / GE - 17595)

11581570/903.07.02/ sayılı görevlendirilmesi ile hazırlanan Düzce Huzurevi Müdürlüğü projesinden üretilmiştir.

6. KAYNAKLAR

ANONİM, (2014). Huzurevi Müdürü Engin Alp ile Sözlü Görüşme Notları. 03.04.2014

ANONİM, (2015). Designing Landscapes for Older People <http://www.Sensorytrust.Org.Uk/Information/Factsheets/Age-Friendly-Landscape-1.Html> 22.02.2015

ATABEYOĞLU, Ö., (2014). Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Kampüsü Peyzaj Tasarım Ve Uygulama Çalışması, Artium Dergisi, 2(1), 85–101

BECKWITH, M.E. VE GILSTER, S.D., (1997). The Paradise Garden: A Model Garden Design for Those with Alzheimer's Disease. Activities, Adaptation & Aging, 22(1-2), 3-16

BEDIMO-RUNG, A.L., MOWEN, A.J. VE COHEN, D.A., (2005). The Significance of Parks to Physical Activity and Public Health: A Conceptual Model. American Journal Of Preventive Medicine, 28(2), 159-168

BENGTSSON, A. VE CARLSSON, G., (2006). Outdoor Environments at Three Nursing Homes: Focus Group Interviews with Staff. Journal Of Housing For The Elderly, 19 (3-4), 49-69

BURTON, E. VE MITCHELL, L., (2006). Inclusive Urban Design: Streets for Life, Elsevier, Oxford, UK, 224

CARSTENS, D.Y., (1993). Site Planning and Design for The Elderly: Issues, Guidelines, and Alternatives, John Wiley & Sons, New York, USA, 176

CARSTENS, D.Y., (1997). Outdoor Spaces in Housing for The Elderly. In Marcus, C. C., & Francis, C. (Eds.). People Places: Design Guidelines for Urban Open Space, John Wiley & Sons, New York, USA, pp: 209-257

DEMING, M.E. VE SWAFFIELD, S., (2011). Landscape Architectural Research: Inquiry, Strategy, Design, John Wiley & Sons, New Jersey, USA, 272

HERNANDEZ, R.O., (2007). Effects of Therapeutic Gardens in Special Care Units for People with Dementia: Two Case Studies. Journal Of Housing For The Elderly, 21(1-2), 117-152

HOME, R., HUNZIKER, M. VE BAUER, N., (2012). Psychosocial Outcomes as Motivators for Visiting Nearby Urban Green Spaces. Leisure Sciences, 34(4), 350–365

KEMPERMAN, A. VE TIMMERMANS, H., (2014). Green Spaces in The Direct Living Environment and Social Contacts of The Aging Population. Landscape and Urban Planning, 129, 44-54

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2016 Sayı: 07 Kış İlkbahar
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
January / February / March / April 2016 Issue: 07 Winter Spring
ID:102 K:153

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015 / GE - 17595)

- LARSON, E.B., WANG, L., BOWEN, J.D., MCCORMICK, W.C., TERI, L. VE CRANE, P., (2006).** Exercise is Associated with Reduced Risk for Incident Dementia among Persons 65 Years of Age and Older. *Annals of Internal Medicine*, 144, 73-81
- MAAS, J., DILLEN VAN, M.E., VERHEIJ, R.A. VE GROENEWEGEN, P.P., (2009).** Social Contacts as a Possible Mechanism Behind The Relation Between Green Space and Health. *Health & Place*, 15, 586–595
- ORSEGA-SMITH, E., MOWEN, A., PAYNE, L. VE GOODBEY, G., (2004).** The Interaction of Stress and Park Use on Psycho-Physiological Health in Older Adults. *Journal of Leisure Research*, 36(2): 232–256
- PLESON, E., NIEUWENDYK, L.M., LEE, K.K., CHADDAH, A., NYKIFORUK, C.I. VE SCHOPFLOCHER, D., (2014).** Understanding Older Adults' Usage of Community Green Spaces in Taipei, Taiwan. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 11(2), 1444-1464
- RAPPE, E., TOPO, P., (2007).** Contact with Outdoor Greenery can Support Competence among People with Dementia. *Journal of Housing for The Elderly*, 21(3-4), 229-248.
- REID, G.W., (2002).** Landscape Graphics Plan, Section, and Perspective Drawing of Landscape Spaces. Revised edition. Watson-Guption Publications, New York, USA, 216
- RODIEK, S., (2002).** Influence of an Outdoor Garden on Mood and Stress in Older Persons. *Journal of Therapeutic Horticulture*, (13), 13-21
- SAGLIK, A. VE KELKIT, A., (2014).** Biga Municipality Dogankent Recreation Area and Square Landscape Project. *International Refereed Journal of Architecture and Design* 3(1),27-36
- SUGIYAMA, T., THOMPSON, C.W., ALVES, S., (2009).** Associations between Neighborhood Open Space Attributes and Quality of Life for Older People in Britain. *Environment and Behavior*, 41(1), 3-21
- TAKANO, T., NAKAMURA, K., WATANABE, M., (2002).** Urban Residential Environments and Senior Citizens' Longevity in Megacity Areas: The Importance of Walkable Green Spaces. *Journal Of Epidemiology and Community Health*, 56(12), 913-918
- TERI, L., GIBBONS, L.E., MCCURRY, S.M., LOGSDON, R.G., BUCHNER, D.M. VE BARLOW, W.E., (2003).** Exercise Plus Behavioral Management in Patients with Alzheimer Disease. *Journal of The American Medical Association*, 290, 2015-2022.
- TUİK, (2013).** Türkiye İstatistik Kurumu Demografik İndikatörleri. Turkish Statistical Institute.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2016 Sayı: 07 Kış İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2016 Issue: 07 Winter Spring

ID:102 K:153

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015 / GE - 17595)

<http://www.turkstat.gov.tr/prehaberbultenleri>.
Do?İd=15844 (01.08.2015)

ULRICH, R., (1983). Aesthetic and Affective Response to Natural Environment. In: Human Behavior and Environment: Advances in Theory and Research (Vol. 6), (Ed(s): I. Altman and J. F. Wohlwill). Plenum, New York, USA. pp: 85–125

YILMAZ, S., YILMAZ, H., (1999). Peyzaj Tasarım Sürecinin Üçkümbetler Parkı Örneğinde İncelenmesi, Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 30(2), 177-186

ZEISEL, J., (2007). Creating a Therapeutic Garden That Works for People Living with Alzheimer's. Journal Of Housing For The Elderly, 21(1-2), 13-33

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2016 Sayı: 07 Kış İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2016 Issue: 07 Winter Spring

ID:102 K:153

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015 / GE - 17595)

EXTENDED ABSTRACT

Especially in developed countries, the importance that given to social services has increased for both care services and nursing homes because of a significant portion of the population consist of elderly. According to demographic indicators of Turkey Statistical Institute, rapid aging of Turkey's population demonstrate the needs of the elderly population will increase in the future. Nursing homes and their environments where provide nursing services especially in urban areas are important in terms of increased life quality of the elderly. In this scope, especially landscape architects should consider both physical, mental and social needs and individual differences of the elderly when design for outdoor spaces. Natural therapeutic properties of the natural life has been used for hundreds years by people. In addition, several studies have demonstrated that contact with the natural environment has a positive effect on health, but there are few empirical studies that focused on older people. Landscape and Horticulture experts have observed therapeutic consequences of gardening on the elderly. In this study, detail information has been given about design criteria and process of landscape project of Duzce Governorship Nursing Home Management, therefore contributing to further projects is aimed. Duzce Nursing Home, was opened in Guzelbahce Neighborhood where located in Duzce city by Duzce Governorship in 2014. Nursing home with its outdoor areas is a total of 14 665 m², including 3 independent nursing home buildings that covered 2600 m² in this area. The total capacity of nursing home consisting of 2 apartments that could serve for 47 elderly. There are also offices and nursing home service rooms for officers and the elderly residents in the apartments. As a research method descriptive method was conducted in this study selected and, in this context, landscape project which prepared for Duzce Nursing Home was presented. It was aimed that guiding and contributing to the new hypothesis of future studies by asking question of "what" by descriptive studies. Firstly, requirements list was created in accordance with outdoor use, contribution of outdoor use to life quality and open space design for elderly groups by informal information obtained from literature review, and the project was renewed by taking into consideration the demands and expectations of Duzce Nursing Home Management. After that several recommendations were developed by specifying the design principles of study area. The literature was considered for those inhabitants of nursing home who have the ability to act independently and the spaces were designed for physical, social and mental activities. The uses in scope of the requirement list are parking area,

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2016 Sayı: 07 Kış İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2016 Issue: 07 Winter Spring

ID:102 K:153

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015 / GE - 17595)

pond, wooden deck, hardscapes, lawn, vegetable beds, and a warehouse for landscaping works. The hardscape was suggested between nursing home entrance and buildings to providing a space for several activities. The planting layout was designed as both reduce to impact of winter winds and allow to summer winds, so it was aimed that preventing of physical diseases and providing to uses of open space actively. Mainly plant species considered for nursing home are; *Aesculus x carnea*, *Salix babylonica*, *Prunus cerasifera*, *Acer palmatum* “*Dissectum Atropurpureum*”, *Picea pungens*, *Thuja occidentalis*, *Acer negundo*, *Abies bornmuelleriana*, *Malus floribunda*, *Alnus glutinosa*, *Ligustrum ovalifolium*, *Punica granatum*, *Spiraea x vanhouttei*, and *Iris spp.* Movable garden furnitures were suggested to benefit from both sunshine and shadow for daily use. It was intended to develop physical skills by walkways designed with several structural properties, and consequently to reduce loss of self confidence resulting from physical disabilities depending on elderly. Considering that older people come from different socio-cultural groups, recreational activities have diversified from walking to vegetable and fruit cultivation. Linear design was applied to project since has providing easy access and perceived as clear. Privacy and proximities on different levels were considered to create both socializing spaces and retreat areas. It has been tried to meet the need of alternative space by creating different size spaces, so opportunities were provided for different activities. The ramps on connection points between indoors and outdoor spaces were designed as not exceed from 8%, so access and ease of movement was provided especially for wheelchair users. Visibility from indoors to outdoor spaces is considered to control of open space uses by elderly for safety, therefore high branching trees were selected for planting. In addition, it was attempted to create hierarchy between spaces to provide navigation and orientation. It is expected to contribute the produce of aesthetic and functional solutions for living and recreation areas of rapidly aging population in scope of this study resulting from Duzce Nursing Home Management landscape project. It is seen that the actuality of environmental design subject for elderly groups especially in international studies by several researchers. In particular to deal with these issues in the future studies at the national level will contribute to the solution of social reality as having rapidly aging population.